

Ca-Nostrà

EPOCA SEGONA
ANV VI : NÚM. 103

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 21 Mars de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

DIVULGACIÓN CIENTÍFICA

¿PUEDO AYUNAR?

Hacen mal los médicos en proceder tan a la ligera aceptando la responsabilidad que implica el eximir a sus clientes del cumplimiento de los preceptos cuaresmales.

La mitad de los que no ayunan dejan de hacerlo por preocupación más que por necesidad. Si el ayuno constituyese un peligro para la salud del cuerpo, no hubiera sido instituido, porque estaría en oposición al precepto divino que nos ordena conservarnos: *Serva ie ipsum.*

La Iglesia ha previsto los casos en que puede ser perjudicial; prueba de ello es el haber exceptuado de la obligación de ayunar a los menores de veintiún años, a los mayores de sesenta y, en general, a todos los enfermos, pues la Iglesia no busca la salud del espíritu a costa de la ruina del cuerpo, sino la buena armonía entre uno y otro, formulada en el conocido y clásico anunciado: *Mens sana, incorpore sano.*

En aquellos tiempos en que la ciencia no estaba aún diversificada, sintetizaba el sacerdote las funciones de médico i legista, curaba la lepra y hacía respetar el derecho de propiedad. Lleno está el Levítico (uno de los cinco libros del *Pentatéuco*) de acertadas disposiciones sobre higiene pública y privada, y si a ellas nos atuviésemos saldríamos mejor librados que cumpliendo las

vigentes instrucciones de sanidad. Pero vengamos a lo nuestro; estudiemos la cuestión bajo su aspecto profesional.

La primavera médica comienza antes que la astronómica, y esta época del año es época de crisis fisiológica para el organismo humano; de crisis está determinada por sustitución de funciones eliminatorias. Los riñones (que han trabajado mucho durante el invierno, supliendo deficiencias de la piel, entumecida por el frío y agobiada por el abrigo) se disponen a un relativo reposo y durante los templados días primaverales funcionan perezosamente. La piel (que aún no ha salido de su estupor invernal) comienza a exhalar con mayor actividad; pero estas funciones sustitutivas no pueden guardar entre sí el debido paralelismo si no se las favorece por medio de un régimen alimenticio adecuado a la debilidad funcional y concomitante de ambos emuntorios.

Nada tan sabiamente indicado en este caso como la abstinencia de carnes y grasas animales, sustituidas por el aceite, laxante natural muy apropiado para que nos desembaramos de gran cantidad de toxinas endógenas, diícilmente expulsables.

Un cerebro regado por una sangre depurada se ennoblecere y se hace apto para servir de instrumento al espíritu, qué necesita emplearlo en delicadas operaciones psíquicas de reflexión, abstracción e intuición. El profeta Elías se preparó con el ayuno para sus videncias del porvenir.

Mientras Moisés, purificado y dignificado por el ayuno, recibía en sus manos las tablas de la Ley, el pueblo, entregado a las torpezas de la gula, cometía toda clase de excesos y se prosternaba ante un bocero de oro.

Los israelitas que perecieron en el desierto fueron víctimas de su concupiscencia.

San Basilio el Magno hace del ayuno una brillantísima apología con estas bellas frases:

*Jejunium legislatores sapiente facit.
Animae optima custodia.
Corporis socius securus.
Athletis et certantibus exercitatatio* (1).

Nuestro genial poeta D. Francisco de Quevedo dejó escrito este pareado, que constituye una sabia máxima:

*En la ciencia divina,
el ayuno se llama medicina.*

Los fisiólogos modernos más sabios, y por consiguiente menos conocidos Just y Guelppa, han hecho del ayuno un nuevo y racional procedimiento terapéutico que nos autoriza a volver por pasiva la afirmación del precitado poeta español, asegurando que *en la ciencia humana, la medicina se llama ayuno*.

Los éxitos asombrosos que con su procedimiento de desintoxicación alimenticia están obteniendo en Roma los supradichos médicos italianos, confirman cuanto queda dicho, y cuando en mi consulta soy interrogado por alguna dama escrupulosa y atrita que me dice: *¿Puedo ayunar?*, siento deseos de contestarle. Pregúnteselo usted a Guelppa.

DR. JUAN LOPEZ DE REGO.

(1) El ayuno hace sabios a los legisladores
Excelente guardián del alma.
Seguro compañero del cuerpo.
Ejercicio para los atletas y luchadores.

La imprenta va comenzar donant a llum la Bíblia i s'ha rebaixat fins el llenguatge de les marmanyeres; així mateix la música va néixer en el temple i ha baixat fins a les tabernes.—Balmes.

COMBREGANT

A la mística capella
la vaig veure combregant;
mai l'havia vist' tan bella,
mai m'havia agradat tant.

Quan l'aubada vergonyosa
los finestrals i la rosa
del temple anava encenent,
matí de Pascua florida,
la vaig veure recullida
a l'altar del Sagrament.

Sempre baixa la mirada
va posar-se agenollada
dels amples graons al peu,
amb la tovallola presa
que, símbol de sa pureza,
era blanca com la neu.

Ellumenant-li la cara
amb una celistia clara
com del jorn al apuntar,
la feien mes encisera
els ciris de blanca cera
que cremavan a l'altar.

El sacerdot desseguida
va donar-li el Pa de vida,
i del éxtassis lo foc
quan ses galtes sonrosava,
tot mirant-la jo resava,
jo resava poc a poc.

A la mística capella
la vaig veure combregant;
mai l'havia vist tan bella,
mai m'havia agradat tant.

FRANCESC CASAS I AMIGÓ

CONFERENCIA

Don Sebastià Amengual, President de l'Unió Patriòtica, dia primer de Mars donà una conferència davant un auditori distingit i numerós.

Comensà, el senyor Amengual, diguent que feia estona tenia desitjos d'aclarir alguns conceptes respecte de l'Unió Patriòtica i que amb motiu de la dimissió de don Lluís Canals heu creia necessari.

Que havia triat el Círcul d'obrers catòlics perque l'orde, moralitat i justícia era el progra-

ma del Círcul desde la seva fundació i per lo mateix molt abans de venir l'Unió Patriótica.

Va dir: que, entre les coses ben fetes del Directori heu són:

1.ª Haver derrocat un sistema corromput de governar.

2.ª Haver posat l'orde i dignitat en l'administració de la justícia.

3.ª Haver treballat perque hi hagués una bona administració econòmica.

Que per conseguir-ho, havia suspesa la farsa del parlamentarisme i la mentida del sufragi universal; havia suprimida la ridicula i contraproducent actuació del Jurat i havia sotmesa la llibertat de l'imprenta: estorbant per lo pronta, que Espanya caigués dins un funest precipici aont estava abocada.

Lleí un escrit comparant en Pavía contra sa república espanyola i en Mac-Mahon contra la Commune de França amb en Primo de Rivera contra un régime de calamitosos llibertinatges predicats i practicats en nom de la llibertat que essent una cosa tan bona i tan hermosa ne sortí tan mal parada que perdé sa fasomfa.

Va dir que, lo que fé en Primo de Rivera estava molt ben fet, però que no heu deixà l'est: Que havia, aixó si, aturat un tren que corría cap a un precipici. I així com les feines del tren no són estar aturat, tampoc hei pot estar la vida nacional i ès necessari adoptà un sistema nou, en lloc del vell desacreditat per l'experiència. Es necessari fer corre el tren per un'altre via i aixó ès cosa de l'Unió Patriótica, a la qual, i per aixó mateix, han de donar son nom totes les persones honrades d'Espanya.

Es lema de l'Unió Patriótica ès: Justícia i Orde. I volem Justícia, no per actuació dels Tribunals que justament té per misió corregir injustícies, sino per el cumpliment de part de tots de les seves obligacions. Volem orde. No l'orde imposat per la Guardia civil o el Somatén que tenen per missió aufegar els desordes. Volem evità, fins allá ont sia possible, tots els desordes, verguen de abaix, venguen de dalt, i principalment aqueis per alló de que obrin sa porta an els altres.

Va posar exemples d'alguns desordes que podien esclatar i donar per cosa certa que solsament amb l'ajuda resolta i constant de tots els homes de bona fe, era possible reformà el régime i acabá l'obra comensada pe's Directòri.

Acabá lletgint un escrit sobre lo que toca fer a l'Unió Patriótica d'Inca de prendre una nova orientació per obtenir resultats pràctics i profitosos per la nostra ciutat.

El senyor Amengual, fonc molt aplaudit i felicitat per son parlament.

Bulletí de L'HARPA d'INCA

NOUS SOCIS PROTECTORS

- Mossèn Bernat Ramis, Vicari de Santa Maria.
- D. Andreu Bordoy, Empresari del teatre.
- D. Vicents Noguera (Sargent)
- D. Joan Alzina Llobera.
- D. Gabriel Coll Balle
- D. Arnau Mayans
- D. Josep Pieras Beltrà
- D. Baltasar Solivellas Mora
- D. Pere Llobera Janer
- D. Gabriel Pieras Beltrà.

AUDICIONS

«L'Harpa d'Inca» donarà, si Deu ho vol, una audició de les principals cançons del seu repertori, exclusivament pels escolars de la vila de Seuva i dels pobles agregats.

Es estat una idea del Mestre Nacional don Teodoci Subirats que, desitjós de mostrar a sos alumnes las belleses de las cançons indígenes armonizades, està organitzant aquesta festa de l'espiritu.

L'acte tendrà lloc en el Teatre d'Inca a les dues del capvespre del dia 29, darrer diumenge de Mars.

La Junta Directiva té acordat que l'Orfeó doni una audició el dia de Pasco Florida per començar a fer caudals per l'excursió de l'estiu.

En aquest concert s'estrenaran, regularment, algunes peces noves amb el concurs d'una corda de tibles composta de formoses pageses, que faràn son debut.

UN ORFEONISTA RETORNAT

Aquests dies hem tenguda la satisfacció d'abraçar en Martí Coll, orfeonista de la corda de tenors, que ha tornat de la guerra del Marroc per haver acabat el servei militar.

De veres ens hem alegrat al tornar-lo tenir entre nosaltres i poder contar amb sa hermosa veu.

Cronica d'Inca

Dia 19.—Després d'un solemne setanari amb Exposició major i predicat pel Coromé, Mossèn Monserrat Rosselló, dedicat a Sant Josep, han seguit les corantheses que ha terminat avui, festividad del San Patriarca.

A l'ofici major i a la conclusió del vespre hi ha pràcs part l'Harpa d'Inca cantant la missa d'En Cicognani i els pare-nostres de Mossèn Salas i una ave-maria a quatre veus del Mestre Torres que l'Orfeó ha adoptat a son repertori.

En tots els actes la concurredàcia ès estada nombrosa, assistint a l'*encierro* l'Ajuntament, com té de consuetut.

—Avui la concurredàcia de dijovers ès estada escassa, degut a la festividat de Sant Josep. Fins han faltat a les places mercançies. La plassa de l'església estava buida de queviures i la gent no ha pogut proveir-se de moltes coses que nos porten els pobles de llevant.

D'això n'haurien de pendre nota els regidors per restablir el mercat els dimecres al venir el cas d'esser festa de precepte els dijous. Quant se prengué l'acort de fer mercat els dies festius se acceptuà el Dijous Sant, la Ascencio del Senyor, Corpus i la festa dels Patrons.

Ara després de la supressió del precepte en varies festes, per l'Església, son ben contades les que caiguen en dijous, essent un altre motiu per restablir la costum tal com la tenien els nostres antics.

—Lletgim a CORREO DE MALLORCA els donatius en que ha contribuït la ciutat d'Inca al Quadre-homenatge al Beat Ramón Lull que ha de figurar en l'Exposició Missionera Vaticana en l'actual any jubilar. Són els següents:

Magnific Ajuntament . . .	100'00
Don Francesc Rayó, Pàrroco . .	10'00
Don Miquel Llinàs, Vicari . .	2'00
Don Andreu Jaume, Vicari . .	2'00
Don Antoni Palou, Vicari . .	2'00

Don Jaume Salas, Prevere . .	1'00
Don Tomàs Mora » . .	1'00
Don Miquel Fuster » . .	1'00
Don Josep Aguiló » . .	1'00
Don Francesc Garau » . .	1'00
Cogregacions religioses de la Parròquia i Sant Domingo . .	50'00
Comunitat de Pares Franciscans .	25'00
Colegi i pensionat del Beat Ramón Lull (a carrec dels mateixos) .	54'00
Discretoris de la Tercera Orde .	50'55
Donatius d'altres terciaris . .	26'45
Propagadora Balear de Alumbra-	
do.	25'00
Sindicato Agrícola Católico. .	25'00
Círculo de Obreros Católicos .	18'00
Banco Agrícola de Inca. .	25'00
«L'Harpa d'Inca» (orfeó) .	15'00
Sindicato Obrero «La Paz» .	10'00
Don Francesc Castañer .	5'00
Club Central.	10'00
Suma	460'00

Segells de goma i de metal

de forma elegant i moltà durada.
Com també plaques de metal esmaltat
en colors.

Les vos serviràn an el nostre Establiment.

Equivalencies

REDUCCIÓ de quilos a arroves i unces a 0'20

REDUCCIÓ de quilos a lliures i milèsimes a 0'30.

Id. En Cartells per tenir davant la bàscula, a 2'00.

REDUCCIÓ de quilos a quintàs, arroves i lliures a 0'25.

Un bon periòdic ès una missió perpètua a una Parròquia.—Lleó XIII.